

Thông Tin về Gây tê Ngoài Màng Cứng Cột Sống

Information about Epidurals

www.bcwomens.ca

Đau đớn là một phần bình thường khi lâm bồn và sinh nở. Có nhiều cách có thể giúp bớt đau. Những cách thử, vỗ về và có người chỉ dẫn trợ giúp và quan tâm đều cần thiết trong thời gian lâm bồn. Nếu lâm bồn quá khó khăn, quý vị có thể cần được giảm bớt đau bằng thuốc. Thuốc này có thể được cho dùng theo nhiều cách khác nhau như hít khí đặc biệt (entonox) hoặc y tá tiêm thuốc này vào bắp thịt hoặc tĩnh mạch. Nếu quý vị không chọn những cách này hoặc thấy giảm đau không đủ, quý vị có thể được đề nghị gây tê ngoài màng cứng cột sống.

Gây tê ngoài màng cứng cột sống là gì?

Gây tê ngoài màng cứng cột sống là một phương pháp làm giảm đau. Một ống plastic nhỏ (được gọi là ống luồn) được luồn vào chỗ bên ngoài màng cứng cột sống được gọi là “chỗ ngoài màng cứng”. Thuốc giảm đau được tiêm vào ống đó. Thuốc này làm tê các dây thần kinh từ tử cung (dạ con) và âm đạo sinh con. Tác dụng giảm đau bắt đầu sau 5-10 phút và hoàn tất sau khoảng 20 phút. Đa số những trường hợp gây tê ngoài màng cứng cột sống đã được cho thấy là một cách an toàn và hữu ích cho phụ nữ bớt đau trong thời gian lâm bồn và sinh con.

Còn các tác dụng phụ và các vấn đề có thể xảy ra thì sao?

Cách gây tê ngoài màng cứng cột sống thông thường là an toàn và có ít tác dụng phụ cho quý vị và em bé. Đối với đa số phụ nữ, giảm đau có nhiều lợi ích hơn nhiều so với các rủi ro của việc gây tê này. Tất cả các phương thức y khoa đều có rủi ro nào đó. Các tác dụng phụ hoặc rủi ro của cách gây tê ngoài màng cứng cột sống là:

Các tác dụng phụ đối với người mẹ:

- Không phải trường hợp gây tê ngoài màng cứng cột sống nào cũng hoàn hảo, có khoảng 10% trường hợp có vài chỗ trên bụng quý vị “không bị tê”, và một số chỉ làm tê nửa cơ thể. Có khoảng 3-5% trường hợp cần phải gây tê lại vào một lúc nào đó trong thời gian lâm bồn.
- Quý vị có thể lạnh rùng mình khi thuốc tê ngoài màng cứng cột sống bắt đầu có tác dụng.
- Huyết áp của quý vị có thể giảm. Y tá hoặc bác sĩ gây mê sẽ thường xuyên theo dõi huyết áp của quý vị.
- Quý vị có thể cảm thấy khó chịu và đau tại một chỗ sau lưng sau khi được gây tê ngoài màng cứng cột sống. Đây là vì bị bầm quanh chỗ đó và sẽ mau tan. Có khoảng 50% phụ nữ bị đau lưng dưới sau khi sinh – cách gây tê ngoài màng cứng cột sống không gây ra tình trạng này.
- Quý vị có thể không tự “đi tiểu” được. Nếu thế, y tá sẽ luồn ống vào bàng quang của quý vị để tháo nước tiểu.

Các rủi ro cho người mẹ:

- Hiếm khi (dưới 1 trong 100 người) kim tiêm đâm vào chỗ gây tê trong cột sống. Nếu tình trạng này xảy ra, quý vị có thể bị nhức đầu, được gọi là “nhức đầu vì cột sống” trong một

hoặc hai ngày sau khi gây tê.

- Rất hiếm khi phụ nữ bị dị ứng với thuốc dùng để gây tê ngoài màng cứng cột sống. Dị ứng có thể từ phản ứng nhẹ (nổi đỏ) đến phản ứng nặng (như bị giật điện)
- Rất hiếm khi (1 trong 10,000 người) có thể làm hư thần kinh. Tình trạng này thường sẽ phục hồi, nhưng đã có một số trường hợp bị hư thần kinh dài hạn (1:85,000). Rất hiếm có trường hợp nào bị tê liệt (1:5000,000), cũng như tử vong (1 trong 1 triệu người).
- Rất hiếm khi (1:200,000) xảy ra tình trạng quý vị có thể bị nhiễm trùng ở lưng hoặc viêm màng
- Gây tê ngoài màng cứng cột sống KHÔNG đưa đến tình trạng quý vị dễ có thể cần được giải phẫu ở bụng để sinh con hơn.

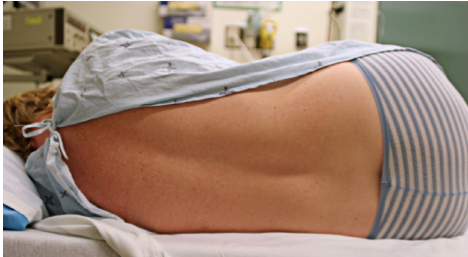
Các rủi ro cho em bé:

- Nhịp tim của em bé có thể giảm trong 30 phút đầu sau khi gây tê ngoài màng cứng cột sống. Thông thường trường hợp này là vì huyết áp của quý vị giảm, và khi điều trị huyết áp thì nhịp tim của em bé trở lại bình thường. Y tá theo dõi sát nhịp tim của em bé trong 30 phút đầu sau khi bắt đầu gây tê ngoài màng cứng cột sống.
- Quý vị có thể bị sốt sau khi được gây tê ngoài màng cứng cột sống nhiều giờ. Đây không phải là bệnh, nhưng có thể phải thử máu cho quý vị và em bé sau khi sinh. Sốt sẽ tự hết nếu do gây tê ngoài màng cứng cột sống gây ra. Chúng tôi cho dùng acetaminophen (Tylenol®) để thử giảm bớt tác động của sốt đối với quý vị và em bé.
- Quý vị có thể chậm lâm bồn, nhất là nếu đây là lần sinh con so và được gây tê trong cột sống quá sớm khi lâm bồn. Bác sĩ/chuyên viên hộ sinh có thể cần bắt đầu cho dùng thuốc (Oxytocin) để gia tăng nhịp chuyển bụng.
- Quý vị có thể thấy khó rặn em bé dù chỉ dùng thuốc với liều lượng thấp. Nếu đây là lần sinh con so thì càng khó rặn hơn nữa. Điều này có nghĩa là có thể cần hút em bé ra hoặc dùng kẹp để lôi em bé ra.

Điều quan trọng cần nhớ là đa số những trường hợp gây tê ngoài màng cứng cột sống đã được chứng tỏ là cách an toàn và hữu ích để giảm bớt đau đớn cho phụ nữ trong lúc lâm bồn và sinh nở.

Phương thức gây tê này được thực hiện như thế nào?

- Phương thức gây tê ngoài màng cứng cột sống do bác sĩ gây mê thực hiện.
- Quý vị được luồn ống plastic nhỏ để tiêm tĩnh mạch trên cánh tay trước khi gây tê ngoài màng cứng cột sống.
- Quý vị nằm nghiêng, hoặc ngồi trên thành giường.

Bác sĩ gây mê:

- Dùng một chất lỏng chùi lưng quý vị.
- Tiêm thuốc tê (thuốc tê tại chỗ) vào da nơi sẽ luồn ống nhỏ vào lưng quý vị. Khi luồn ống quý vị sẽ cảm thấy như ong đốt và hết đau ngay.
- Tiêm kim gây tê ngoài màng cứng cột sống vào giữa các đốt xương trong vùng lưng dưới của quý vị vào chỗ gây tê. Quý vị có thể cảm thấy nhức hoặc bị ép khi luồn kim vào nhưng thường thì không đau.
- Luồn một ống plastic nhỏ (ống luồn) qua kim rỗng ruột vào chỗ gây tê ngoài màng cứng cột sống và để lại ống trong đó. Ống này được dán vào lưng quý vị.
- Tiêm thuốc tê và/hoặc các loại thuốc giảm đau khác vào ống.
- Sau khi bác sĩ gây mê cho dùng liều thuốc đầu tiên, quý vị sẽ được gắn “Bơm Thuốc Gây Tê Ngoài Màng Cứng Cột Sống do Bệnh Nhân Kiểm Soát” để quý vị tự bơm thêm thuốc khi cảm thấy cần. Như vậy sẽ giúp phụ nữ vào giai đoạn bắt đầu lâm bồn có thể dùng thuốc gây tê ngoài màng cứng cột sống mà không bị tê quá mức.

Khi thuốc gây tê có tác dụng thì sẽ cảm thấy như thế nào?

- Khu vực giữa vùng háng và “rốn” của quý vị trở nên tê.
- Quý vị có thể cảm thấy nóng chân, nhột nhạt và đôi khi cảm thấy hơi nặng.

Tôi có đi được hay không khi dùng phương thức gây tê ngoài màng cứng cột sống?

Thuốc dùng để gây tê ngoài màng cứng cột sống tại Bệnh Viện Phụ Nữ BC có thể vẫn để quý vị cử động được. Chân quý vị có thể cảm thấy hơi tê nhưng quý vị vẫn cử động chân dễ dàng.

Quý vị có thể:

- Ra khỏi giường
- Dùng phòng vệ sinh
- Ngồi trên ghế
- Đi lại trong phòng lâm bồn
- Lâm bồn trong các tư thế khác
- Nếu an toàn, có thể bước ra khỏi phòng, đi lại quanh khu vực dành cho phụ nữ lâm bồn

Quý vị phải nằm trên giường trong 30 phút đầu sau khi bắt đầu gây tê ngoài màng cứng cột sống. Sau đó y tá kiểm soát về an toàn như đo huyết áp, xem chân có mạnh hay không, và thử cảm giác ở bàn chân để chắc chắn là an toàn khi quý vị ra khỏi giường. Nếu quý vị đi lại lại, phải luôn luôn có người bên cạnh để nâng đỡ.

Có nhiều lý do tại sao quý vị có thể không được phép đi đi lại lại:

- quý vị bị đau nhiều và cần thêm thuốc
- quý vị không hội đủ điều kiện sau khi kiểm soát về an toàn
- bác sĩ hoặc chuyên viên hộ sinh có thể khuyên không nên đi đi lại lại vì các quan ngại về an toàn cho quý vị hoặc con quý vị

Gây Tê Ngoài Màng Cứng Cột Sống Kết Hợp (CSE)

Đôi khi phương pháp gây tê ngoài màng cứng cột sống được thực hiện khác một chút. Trường hợp này được gọi là gây tê ngoài màng cứng cột sống kết hợp (CSE). Bác sĩ tiêm một lượng rất ít thuốc có tác dụng nhanh vào chỗ hơi sâu hơn chỗ gây tê ngoài màng cứng cột sống. Thông thường sẽ áp dụng thêm bước này nếu quý vị mới bắt đầu lâm bồn và muốn đi đi lại lại, hoặc nếu quý vị đã lâm bồn khá lâu và cần được giảm đau nhanh. Phương pháp gây tê ngoài màng cứng cột sống kết hợp gây ngứa, và nhịp tim của em bé được theo dõi sát trong vài phút đầu vì có thể thay đổi.

Tôi có thể hỏi thêm chi tiết ở đâu?

- Khoa Gây Mê của Bệnh Viện Phụ Nữ BC – nhờ y tá cho quý vị nói chuyện với một bác sĩ gây mê.
- Bác sĩ của quý vị/chuyên viên hộ sinh.